

GOalert: modern burgerinitiatief op Goeree-Overflakkee

Interview

Gemeente faciliteert een-tweetje burgers en politie met liefde

In de gemeente Goeree-Overflakkee is sinds enige tijd GOalert actief. Dit moderne burgerinitiatief zet zich, middels WhatsApp, in als extra ogen en oren voor de politie. De gemeente juicht het initiatief van harte toe en helpt waar nodig. “De gezamenlijke inzet van bewoners voor een veilige en leefbare buurt, is natuurlijk perfect.”

GOalert is een burgerinitiatief van twee enthousiaste inwoners van Sommelsdijk; een dorp in de Zuid-Hollandse gemeente Goeree-Overflakkee. Leonard Hoek en Tony Scholts zijn de initiatiefnemers. Hoek vertelt dat het voorkomen van inbraken hun belangrijkste drijfveer was. “Elke inbraak is er één te veel, daar wilden we wat aan doen. Los van elkaar dachten Tony en ik aan een WhatsApp-groep.”

Smartphone in bruikleen

Vrijwel gelijktijdig klopten de mannen bij de gemeente aan met dit plan. “De gemeente heeft ons vervolgens aan elkaar voorgesteld. We hebben samen een plan opgesteld voor GOalert; een WhatsApp-groep van betrokken dorpsbewoners. Het plan werd zo opgesteld, dat het voor de andere woonkernen op het eiland gemakkelijk was over te nemen.”

‘Je wilt voorkomen dat GOalert stopt als de beheerders stoppen. Dat zou zonde zijn van alle tijd en middelen’

De initiatiefnemers kregen van de gemeente een smartphone in bruikleen. “Een bewuste keuze”, vertelt Kees Kieviet, beleidsadviseur Openbare Orde en Veiligheid bij de gemeente Goeree-Overflakkee. “De deelnemers van GOalert worden nu niet in een privé-telefoon als contactpersonen opgeslagen. Mochten de huidige beheerders ermee willen stoppen, kunnen we de telefoon aan een nieuwe beheerder doorgeven. Zo voorkom je dat GOalert stopt als de beheerders stoppen. Dat zou zonde zijn van alle tijd en middelen.”

Politie kan gericht zoeken

GOalert werkt volgens Hoek heel eenvoudig. “Van deelnemers wordt vooral verwacht dat ze hun ogen en oren goed openhouden. Zien zij een verdachte situatie, dan melden ze dit bij 112. Vervolgens plaatsen ze hun bevindingen in de WhatsApp-groep. Hierdoor worden in de betreffende wijk ineens tientallen wijkbewoners gealarmeerd die aanvullende informatie kunnen doorgeven. Deze informatie wordt ook weer via GOalert gedeeld met de mensen in de groep. De politie neemt vaak zelf contact op met melder. Deze kan de politie bijpraten over alle gedeelde informatie, waardoor de politie heel gericht kan zoeken.”

Het aantal woninginbraken is de laatste tijd aanmerkelijk afgenomen

De politie is vanaf het begin betrokken bij de opzet en ontwikkeling van GOalert. De wijkagenten van Goeree-Overflakkee juichen het initiatief op de website van GOalert van harte toe. “Uiteraard is de politie er om te zorgen voor een veilige samenleving. Maar wij kunnen dit niet alleen en hebben de hulp van betrokken burgers echt hard nodig. Uit het verleden is gebleken dat soortgelijke initiatieven elders in het land tot mooie resultaten hebben geleid.” Dit bleek ook op Goeree-Overflakkee het geval. Het aantal woninginbraken is de laatste tijd aanmerkelijk afgenomen. GOalert is inmiddels over heel Goeree-Overflakkee uitgerold. Hoek en Scholts zijn nu de beheerders van een ruim 50 WhatsApp-groepen met zo’n 1400 deelnemers verdeeld over het gehele eiland.

Fysieke buurtpreventie

Het succes van GOalert smaakte voor Hoek naar meer. “Het leek me mooi als we GOalert in Sommelsdijk zouden kunnen aanvullen met fysieke buurtpreventie”. Met dit idee stapte hij naar Kees Kieviet van de gemeente. “Er zijn op Goeree-Overflakkee momenteel tien buurtpreventiegroepen actief. Als een bewoner aangeeft dat hij of zij een team wil oprichten, verzorgen wij een informatieavond”, aldus Kieviet. “De initiatiefnemer dient wel minimaal tien personen verzameld te hebben die aan het team willen deelnemen. Vervolgens is het aan de initiatiefnemer om voor de voorlichtingsbijeenkomst zoveel mogelijk andere geïnteresseerden te mobiliseren. De gemeente ondersteunt hier wel bij door middel van het plaatsen van een uitnodiging op de website en een stuk in de plaatselijke pers.”

‘Gemeenten moeten vooral faciliteren en kaders stellen die richting geven aan de inzet van buurtpreventie’

Hoek had de benodigde tien man al snel bij elkaar. De informatiebijeenkomst trok nog eens zo’n twintig extra geïnteresseerden. “Aan het einde van de avond meldden zich direct genoeg mensen aan om te spreken van een ‘buurtpreventieteam in oprichting’. Vervolgens heeft de politie voor hen een instructieavond georganiseerd over wat er allemaal verwacht wordt van een buurtpreventist.

Niet te veel regels

Kieviet vindt het logisch dat de gemeente burgerinitiatieven ondersteunt, maar benadrukt wel dat dit soort initiatieven vooral van de burgers moet komen. “Ik denk dat je als gemeente vooral niet te veel regels moet opleggen.” Gemeenten moeten volgens hem vooral (goed) faciliteren/ondersteunen en kaders stellen die richting geven aan de inzet van buurtpreventie. “Wij hebben een handleiding opgesteld met kaders en spelregels. Deze worden door de gemeente en de politie toegelicht tijdens een training. Elke nieuwe deelnemer van buurtpreventie is – in principe – verplicht om deze instructie te volgen. Dat levert weleens commentaar op. ‘Kost te veel tijd’ of ‘is te ver weg’. Toch is dit een regel waar de gemeente en de politie veel waarde aan hecht omdat deze ook bijdraagt aan de zelfbescherming van de deelnemers.”

‘Buurtpreventie heeft zeker ook valkuilen. Denk aan het stigmatiseren van personen of groepen’

De gemeente en politie maken tijdens deze bijeenkomst helder wat er van de deelnemers wordt verwacht en vooral wat er niet van hen wordt verwacht. Het is bijvoorbeeld niet de bedoeling dat burgers in al hun enthousiasme gevaar lopen. Kieviet: “We zijn op zoek naar extra ogen en oren, niet naar helden die zelf boeven gaan vangen. Ook wijzen we op de valkuilen van buurtpreventie. Denk aan het stigmatiseren van personen of groepen.”

Terugkoppeling

Hoek geeft aan dat GOalert en zijn eigen buurtpreventieteam ook wel wat van politie en gemeente verwachten. “Niet veel hoor. Maar een korte lijn met de politie is bijvoorbeeld wel prettig.” Die samenwerking loopt volgens hem momenteel ‘helemaal top’. “Waar mogelijk vindt terugkoppeling plaats. Dat is voor onze deelnemers dondersbelangrijk. Je moet een melding ook kunnen afsluiten, zodat er weer rust in de groep ontstaat. Zo’n terugkoppeling laat bovendien zien dat een melding echt wordt opgepakt, dat motiveert om ook in de toekomst weer te melden.”

‘Terugkoppeling door de politie is voor onze deelnemers dondersbelangrijk. Dat motiveert’

Mensen gemotiveerd houden, is volgens Kieviet voor ieder burgerinitiatief een belangrijke uitdaging. “Vaak is men in het begin erg enthousiast, maar op een gegeven moment ontstaat er een zekere verzadiging. Het is dan de kunst om mensen aan je te blijven binden.”

In het zonnetje zetten

Goeree-Overflakkee doet dit door alle leden van de buurtpreventie elk jaar tijdens het Donkere Dagen Offensief in het zonnetje te zetten. Dit jaar gaan ze bijvoorbeeld op excursie naar het landelijk opleidingscentrum van de Politieacademie. En met Kerst ontvangen alle leden een attentie van de gemeente. Zo proberen we onze waardering voor de vrijwilligers uit te drukken.”

‘Naast inbraken voorkomen, zorgen GOalert en buurtpreventie voor betere sociale cohesie en meer betrokkenheid in de wijk’

Met de coördinatoren van de buurtpreventieteams heeft de gemeente samen met de politie drie keer per jaar een contactmoment. Om de onderlinge band te versterken, te sparren en informatie uit te wisselen. “Dat doen we graag, want GOalert en buurtpreventie zijn absoluut uitgegroeid tot belangrijke instrumenten voor de gemeente. Naast het voorkomen van inbraken, zorgen ze voor verbetering van de sociale cohesie en meer betrokkenheid in de wijk. Dat helpt ons bij het invullen van onze regiefunctie op het gebied van veiligheid. Met als uiteindelijke doel; een veiliger Goeree-Overflakkee.”

Meer weten?

Kijk voor meer informatie over GOalert op <http://www.goalert.simpson.nl>. De site beschrijft een aantal WhatsApp-etiquette, spelregels en tips die wellicht ook voor andere lokale initiatieven interessant zijn. Op de website van de gemeente Goeree-Overflakkee: www.goeree-overflakkee.nl/buurtpreventie is meer informatie beschikbaar over de verschillende buurtpreventieteams.